

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **L. L.**, bývajúceho v P., zastúpeného Mgr. R. V., advokátom so sídlom v P., proti žalovanej **T. a.s.**, so sídlom v P., IČO: X., zastúpenej Mgr. M. Č., advokátom so sídlom v P., za účasti S., so sídlom v B., IČO: X., pobočka P., ako vedľajšej účastníčky na strane žalovanej, **o určenie rozsahu zodpovednosti za pracovný úraz**, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 20 C 77/2008, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 29. septembra 2010 sp. zn. 3 Co 35/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania 64,41 € do rúk Mgr. R. V., advokáta so sídlom v P..

O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa žalobou z 23. apríla 2008 domáhal určenia rozsahu zodpovednosti žalovanej za pracovný úraz, ktorý utrpel na pracovisku žalovanej 19. júla 2007. Nesúhlasil totiž s mierou jeho zavinenia, z ktorej vychádzala Sociálna poisťovňa – pobočka Poprad pri vydaní rozhodnutia zo 7. decembra 2007 č. 1107050065, 300-2523/2007 o priznaní úrazového príplatku podľa § 85 až 87 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“).

Okresný súd Poprad rozsudkom z 12. januára 2010 č.k. 20 C 77/2008-158 určil, že miera zodpovednosti žalovanej za pracovný úraz žalobcu je 100 %. V odôvodnení uviedol, že žalovaná zodpovedá v celom rozsahu za pracovný úraz žalobcu, lebo ho nepoučila o zásadách správania sa a pohybu na inom než obvyklom pracovisku, na ktoré bol zaradený.

Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Prešove rozsudkom z 29. septembra 2010 sp. zn. 3 Co 35/2010 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 2 O.s.p.), spočívajúci na dostatočnom zistení rozhodujúcich skutkových okolností a ich správnom právnom posúdení. Aj podľa názoru odvolacieho súdu nebolo vykonaným dokazovaním preukázané, že by žalobca mal na pracovnom úraze vinu; naopak – dokazovanie preukázalo, že žalovaná porušila predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci tým, že oceľové hranoly nachádzajúce sa v skladových priestoroch nezabezpečila proti posunutiu.

Rozsudok odvolacieho súdu napadla žalovaná dovolaním, v ktorom žiadala rozsudky súdov nižších stupňov zrušiť a konanie zastaviť. Namietala, že súdy rozhodli vo veci ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), v konaní došlo k tzv. inej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 od. 2 písm. c/ O.s.p). Odvolaciemu súdu vytkla, že pri preskúmaní prvostupňového rozhodnutia nezohľadnil jej odvolacie námietky. Zastávala názor, že žalobca podal určovaciu žalobu v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., ktorá ale v danom prípade nie je procesne prípustným nástrojom na vyriešenie sporu účastníkov konania.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu poprel prípustnosť a opodstatnenosť tohto opravného prostriedku žalovanej a žiadal ho „zamietnuť“. Obdobne sa k dovolaniu vyjadrila aj vedľajšia účastníčka.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

1. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu,

ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolanie žalovanej smeruje proti rozsudku, ktorý nevykazuje znaky rozsudkov uvedených v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

So zreteľom na vyššie uvedené by prípustnosť dovolania žalovanej prichádzala v danom prípade do úvahy iba vtedy, ak v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Dovolací súd vzhľadom na obsah dovolania a tiež § 242 ods. 1 O.s.p. skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade tejto povahy. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný, ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. vylúčené.

Vady konania v zmysle § 237 písm. b/ až g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalovanej preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Dovolaiteľka tvrdí, že v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. a/ O.s.p. Podľa jej názoru totiž súdy rozhodli vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov.

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O.s.p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 2 O.s.p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O.s.p.).

Žalobca sa v predmetnom občianskom súdnom konaní domáhal určenia, že žalovaná zodpovedá „v celom rozsahu“ za jeho pracovný úraz, ku ktorému došlo 19. júla 2007 pri plnení pracovných povinností vyplývajúcich mu z pracovného pomeru u žalovanej. Podaniu tejto žaloby predchádzalo rozhodnutie S., pobočka Poprad zo 7. decembra 2007 o priznaní úrazového príplatku žalobcovi, ktoré vychádza z toho, že žalobca sa na vzniku pracovného úrazu podieľal v rozsahu 80 % a žalovaná v rozsahu 20 %. Žalobca podal proti tomuto rozhodnutiu odvolanie, lebo nesúhlasil s takýmto určením miery zodpovednosti za pracovný úraz; zároveň oznámil, že žalobou na súde uplatní nárok na určenie miery zodpovednosti žalovanej za pracovný úraz.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozsudku sp. zn. 2 Cdo 65/2006, ktorý bol uverejnený v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/2007 uviedol, že „spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom, ktorý rieši základ nároku poškodeného zamestnanca na jednotlivé plnenia, vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, treba považovať aj naďalej (pozn. dovolacieho súdu: t.j. aj za účinnosti zákona č. 461/2003 Z.z.) za spor vyplývajúci z pracovnoprávneho vzťahu, ktorý rieši súd v občianskom súdnom konaní“. V odôvodnení uvedeného rozsudku Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že i keď si sociálna poisťovňa pri rozhodovaní v dávkových veciach v zmysle § 198 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. môže sama urobiť

úsudok o niektorej predbežnej otázke (teda aj pokiaľ ide o určenie rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa za škodu vzniknutú pracovným úrazom), nie je oprávnená samostatným rozhodnutím odstrániť spornosť týkajúcu sa rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa za škodu ním spôsobenú. Rozhodnúť o tejto spornej otázke môže len súd v občianskom súdom konaní; jeho rozhodnutím súdu je potom sociálna poisťovňa viazaná.

S právnymi závermi uvedenými v predchádzajúcom odseku sa dovolací súd stotožňuje aj v preskúmvanej veci, v ktorej spornou nebola sama zodpovednosť žalovanej za pracovný úraz žalobcu, iba rozsah jej zodpovednosti. Pokiaľ súdy, posudzujúc rozsah zodpovednosti žalovanej za pracovný úraz žalobcu (§ 195 až 197 Zákonníka práce), rozhodli spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom vyplývajúci z pracovnoprávneho vzťahu, je nedôvodná námietka žalovanej o nedostatku právomoci súdov na prejednanie tejto veci.

Prípustnosť dovolania žalovanej preto nemožno vyvodiť ani z § 237 písm. a/ O.s.p.

2. Dovolateľka namieta, že v konaní došlo k inej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Z obsahu dovolania možno vyvodiť, že za túto vadu považuje „zmätočnosť a „nevykonateľnosť rozhodnutia súdu“.

Tzv. iná (než v § 237 O.s.p. uvedená) vada konania je relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), úspešne ale môže byť uplatnená len v procesne prípustnom dovolaní. Sama tzv. iná vada konania prípustnosť dovolania nezakladá.

3. Žalovaná napokon namieta, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), pričom túto námietku spája s riešením otázky naliehavého právneho záujmu na žalobcom požadovanom určení (§ 80 písm. c/ O.s.p.).

Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. (iba výskyt ktorej v konaní na súdoch nižších stupňov by v danej veci mohol založiť prípustnosť dovolania žalovanej). Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (iba)

procesne prípustné dovolanie (vid' § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale prípustnosť dovolania nezakladá (vid' R 54/2012 a tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011 a sp. zn. 6 Cdo 41/2011).

Nad rámec vyššie uvedeného dovolací súd poukazuje na poznámku redakcie časopisu Zo súdnej praxe k rozhodnutiu uverejnenému pod č. 40/2007, v ktorej sa uvádza, že v praxi sa môžu vyskytnúť viaceré dôvody pre vznik súdnych sporov o odškodnenie pracovného úrazu, v ktorých sa poškodený zamestnanec môže domáhať svojich práv aj takými žalobami, ktoré nie sú výslovne uvedené v § 80 O.s.p.

4. Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesnej vady konania tvrdenej dovolateľkou (§ 237 písm. a/ O.s.p.), nevyšli najavo ani iné procesné vady konania vymenované v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z ustanovenia § 238 O.s.p., odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobca podal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a tieto aj vyčíslil. Dovolací súd mu priznal náhradu trov konania spočívajúcu v odmene advokáta za 1 úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu z 19. mája 2011 (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 uvedenej vyhlášky vo výške 57 €, čo s náhradou za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 tejto vyhlášky (7,41 €), predstavuje spolu 64,41 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. októbra 2013

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková